

Ontwerpvoorstel oeverzone Tervate

Datum : 22 juni 2004
Auteurs: De Rycke Ann
 Instituut voor Natuurbehoud
Vragen naar : De Rycke Ann, 02/558.18.32 of 0474/88.08.15 of
 ann.de.rycke@instnat.be
Geadresseerde : W&Z, Afd. Bovenschelde
 Peter De Meyer

1. Uitgangspunten

Bij de afbraak van Tervatebrug komt ruimte vrij waarbij een ecologische inrichting van deze plaats mogelijk wordt.

De dijk wordt landinwaarts getrokken zodat een U-vormige ruimte met een breed deel ter hoogte van de IJzer de basis voor het ontwerp vormt.

Volgende ecologische uitgangspunten werden in acht genomen bij het ontwerpvoorstel voor deze ruimte:

- creatie van zoveel mogelijk oeverlengte om moeras- en oeverplanten zo veel mogelijke ontwikkelingskansen te bieden
- grote variatie aan onderwaterdieptes om zoveel mogelijk microhabitats voor ongewervelden en zoveel mogelijk paai-, opgroei- en foerageermogelijkheden voor vis te creëren
- geleidelijke overgangen van water- naar landecotopen
- behoud van huidige waardevolle rietruigte en bomenrijen

2. Voorstel ontwerp

Er wordt voorgesteld om naast het dijklichaam 3 deelgebieden te graven (de eigenlijk paaiplaats bedraagt ongeveer 4000 m²):

- 1) een ondiep deel van 2,70 – 3,00 m TAW, vooral met oog op ontwikkeling van oever- en moerasplanten
- 2) een dieper deel van 2,20 – 2,70 m TAW, met oog op paai- en opgroeigelegenheid voor vis en rustplaats voor watervogels
- 3) een middendeel dat iets boven het water uitsteekt (tot 3,20 m TAW), vooral met de bedoeling om de oeverzone zo veel mogelijk te verlengen;
- 4) de drempel ter hoogte van de uitstroomopening wordt best op 2,90 à 3,00 m TAW gehouden, de breedte circa 2 à 3 m;
- 5) Er wordt voorgesteld volgende actueel aanwezige vegetatie te behouden : 3 wilgen ter hoogte van de lage dijk langs de IJzer, bomenrij (wilg en Sleedoorn) aan de zuidrand, ruig stukje met Riet en bomenrij aan de noordoostzijde. De dijk zou dan naast de bomenrij aan de Zuidzijde kunnen komen te liggen. Het noordoostelijk deel ligt al redelijk hoog, misschien is hier een echte dijk niet meer nodig; ofwel zou men gebruik kunnen maken van de actuele taludrand van de brug om de dijk te construeren. Een peiling van de maaiveldhoogte zou meer inzicht bieden in de mogelijkheden hieromtrent; ook voor de berekening van de hellingsgraden is een hoogtepeiling wenselijk.

Zie plattegrond en dwarsdoorsnede in bijlage.

Ter hoogte van het oostelijk deel is het ook nog wenselijk van struweel aan te planten, maar dit kan misschien in een later stadium aan bod komen.

3. Ecologische randvoorwaarden

- alle water-landovergangen worden liefst zo zachthellend mogelijk (minimaal 10 of 12/4, liever 20/4 of indien mogelijk 30/4) gemaakt zodat water- en oeverplanten de beste ontwikkelingsmogelijkheden verkrijgen
- bij de uitgraving zelf dient geen 'nauwkeurige afwerking' te gebeuren, in feite is een ruw, ongeëffend terrein wenselijk omdat dit meer kansen biedt voor een diverse natuurontwikkeling. Een grote variatie aan abiotische structuren (zowel onder als boven water), zorgt voor een grotere variatie aan fauna en flora.